

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 278
van **TINNE ROMBOUTS**
datum: 24 november 2017

aan **BEN WEYTS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN DIERENWELZIJN

Sluiting Olmense Zoo - Procedure

De minister besliste om de erkenning van de Olmense Zoo in te trekken op woensdag 11 oktober. Die beslissing nam hij op basis van rapporten van zijn inspectiediensten. Dierentuinen moeten de wettelijke voorschriften naleven m.b.t. huisvesting en uitrusting, verzorging van de dieren, hygiëne en diergeneeskundige begeleiding. Zo moeten ze de bezoeker ook informeren over het educatief programma en meewerken aan gecoördineerde internationale kweek- en uitwisselingsprogramma's voor de betrokken diersoorten. De minister kan beslissen om deze erkenning in te trekken of om de erkenning te schorsen als niet meer voldaan wordt aan de voorwaarden.

In het specifieke geval van de Olmense Zoo baseerde de minister zich op inspectieverslagen van de dienst Dierenwelzijn en processen-verbaal (PV) die werden opgemaakt. Hierover had ik graag de volgende vragen gesteld.

1. Wanneer heeft minister contact gehad met de eigenaars?
2. Graag een overzicht van het aantal PV's (niet aantal inbreuken) dat opgemaakt werd ter attentie van de Olmense Zoo en met betrekking op dierenwelzijn (zowel van voor als na de regionalisering van de bevoegdheid) en de datum van deze PV's.
3. De minister heeft al gezegd dat het niet mogelijk is om de PV's en inspectieverslagen ter beschikking te stellen van het parlement omdat deze deel zouden uitmaken van een gerechtelijke procedure. Om een beter zicht te krijgen en met respect voor het onderzoek, zouden wij graag het volgende vernemen.
 - a) Wat was de beslissing die de dienst Dierenwelzijn voorstelde (op basis van de vaststellingen die hij deed)?
 - b) Wat was de conclusie van het kabinet van de minister over deze beslissing?
 - c) Wat was de officiële en gemotiveerde beslissing van de minister? (Voor alle duidelijkheid: er wordt niet gevraagd naar de PV's, alsook niet naar de inhoud, maar wel naar de eindconclusies op zich).
4. Wat heeft de minister overtuigd om te kiezen voor een volledige intrekking van de erkenning en wat was zijn overtuiging om niet te kiezen voor een gedeeltelijke schorsing (buiten praktische bezwaren)?

5. Wat is de geëigende procedure bij het intrekken van een erkenning?
 - a) Wat zijn procedureel de correct te volgen stappen om een erkenning in te trekken?
 - b) Zijn deze gevolgd in het geval van de Olmense Zoo? Graag gestaafd met data en besluiten van elke stap.
 - c) Heeft de minister voor de beslissing om de erkenning in te trekken een actieplan opgemaakt met daarin duidelijkheid over het lot van de dieren en ingrepen die op een (vastgestelde) korte termijn inzake het dierenwelzijn moesten worden bijgestuurd?
6. Is er een coördinator aangesteld om de Olmense Zoo te begeleiden?
 - a) Wanneer is de coördinator aangesteld?
 - b) Wie was deze coördinator en wat was de motivering van de minister om deze persoon aan te duiden als coördinator?
 - c) Wanneer is er voor het eerst contact geweest tussen de Olmense Zoo en de coördinator, met welk doel en welke afspraken zijn er op dat moment gemaakt?
 - d) Wanneer is de coördinator voor het eerst ter plaatse geweest? Welk doel had dit plaatsbezoek en welke afspraken zijn op dat moment gemaakt?
7. De minister zei in de commissie op 18 oktober dat hij de contractdierenarts gevraagd had om de toestand van de dieren nabij op te volgen en de dienst Dierenwelzijn te verwittigen als er problemen zouden opduiken.
 - a) Zijn er problemen geweest?
 - b) Werd de dienst Dierenwelzijn verwittigd? (wanneer en wat)
 - c) Wat gebeurde in opvolging daarvan? (wanneer en wat)
8. "Ook de dienst dierenwelzijn zelf volgt de toestand op" zei de minister letterlijk. Wat bedoelt hij daarmee?
 - a) Hoe volgen zij de situatie precies op? Waren er problemen?
 - b) Wanneer en met wie zijn er contacten geweest?
 - c) Wanneer is de dienst Dierenwelzijn ter plaatse geweest na de intrekking van de erkenning?
9. Wij kregen het signaal dat de zoo een antwoordtermijn van een achttal dagen heeft gekregen op het laatste rapport dat ze ontvingen. De intrekking van de erkenning is echter vroeger, al na zes dagen, gebeurd.

Hoe verantwoordt de minister dat de antwoordtermijn niet is gerespecteerd en de rechten van eenieder in dergelijke situaties worden gewaarborgd?
10. Welke maatregelen zijn precies genomen, die uiteindelijk op korte termijn ervoor gezorgd hebben dat er opnieuw een erkenning is verkregen door de Olmense Zoo. Welke maatregelen daarvan werden opgelegd door of waren vereist vanuit de dienst Dierenwelzijn vooraleer de openstelling opnieuw verkregen kon worden?

ANTWOORD

op vraag nr. 278 van 24 november 2017

van **TINNE ROMBOUTS**

1. De uitbaters van de Olmense Zoo zijn tweemaal op mijn kabinet geweest. Daarnaast is er ook verschillende keren overleg geweest met de dienst Dierenwelzijn.
2. Sinds 2007 werden negen pv's opgesteld, respectievelijk op 26 februari 2007, 11 maart 2008, 24 juni 2009, 4 september 2015, 7 december 2015, 5 januari 2017, 18 mei 2017, 04 oktober 2017 en 26 oktober 2017.
3. a) Wanneer bij een controle overtredingen vastgesteld worden, beschrijft de verbaliserende inspecteur de vaststellingen in een waarschuwing of een proces verbaal en legt waar mogelijk en nodig een aantal maatregelen op met een deadline. Daarop wordt verwacht dat de dierentuin een plan van aanpak uitwerkt en voorlegt aan de dienst Dierenwelzijn. Dit was ook het geval voor de pv's tegen de Olmense Zoo. Reeds in het pv van 4 september 2015 werd de uitbater gewaarschuwd dat, indien de opgelegde maatregelen niet werden nageleefd en er niet werd voldaan aan de erkenningsvoorwaarden, de erkenning kon worden ingetrokken of geschorst. Van het pv van 7 december 2015 werd mij een afschrift bezorgd, waarin deze waarschuwing omgezet werd in een concreet advies tot intrekking van de erkenning van de Olmense Zoo. Dit advies werd hernomen in het pv van 05 januari 2017.
- b) Naar aanleiding van het advies van de dienst Dierenwelzijn heb ik de Olmense Zoo op 29 februari 2016 gevraagd om mij een aantal documenten te bezorgen (beheersstructuur en taakverdeling, collectieplan en educatieplan, een verrijkingsplan per diersoort of groep van soorten en een evaluatie per diersoort van de wenselijkheid om met deze soort te kweken). In deze brief heb ik ook aangegeven dat ik na ontvangst van de gevraagde informatie zou beslissen over de intrekking van de erkenning. Daar het antwoord van de Olmense Zoo onvoldoende garanties bood, heb ik op 8 september 2016 nogmaals om bijkomende informatie gevraagd. Aangezien ook het antwoord op deze tweede brief niet volstond en bovendien op 5 januari 2017 opnieuw een proces verbaal werd opgesteld, en vervolgens opnieuw op 18 mei 2017, was de conclusie dat enkel een intrekking van de erkenning een oplossing kon bieden.
- c) Mijn officiële en gemotiveerde beslissing is een document van 36 pagina's en is gebaseerd op het totaal van de vaststellingen geacteerd in de verschillende opeenvolgende processen verbaal, de eventuele reactie(s) van de uitbater van de Olmense Zoo hierop en de verschillende elementen in de procedure tot intrekking. Deze elementen, die ik omwille van het geheim van het lopende onderzoek van het Parket niet kan meedelen, hebben geleid tot de volgende beslissing :

"OM DEZE REDENEN

wordt met toepassing van artikel 2, § 5, van het koninklijk besluit van 10 augustus 1998 betreffende de erkenning van dierentuinen, besloten om de u ambtshalve toegekende erkenning voor het uitbaten van een dierentuin op het adres Bukenberg 45 te 2491 Olmen-Balen, met onmiddellijke ingang in te trekken."

4. In de loop der jaren werden niet minder dan negen processen verbaal opgesteld tegen de Olmense Zoo, waarbij in elk proces verbaal een resem overtredingen van de dierenwelzijnsregelgeving werden geacteerd, verspreid over de hele diertuin. Elke keer opnieuw heeft de Olmense Zoo de kans gekregen om zelf een plan van aanpak voor te stellen om de vastgestelde overtredingen weg te werken. Elke keer opnieuw werd echter vastgesteld dat het plan niet of niet volledig werd uitgevoerd, en dat bovendien nieuwe overtredingen van dezelfde aard werden begaan. Reeds in het proces verbaal van 4 september 2015 werd de Olmense Zoo gewaarschuwd dat, indien de opgelegde maatregelen niet werden nageleefd en er niet werd voldaan aan de erkenningsvoorwaarden, de erkenning kon worden ingetrokken of geschorst. In het proces verbaal van 7 december 2015 werd meegedeeld dat de intrekking van de erkenning zou voorgesteld worden. Met brieven van 29 februari 2016 en 8 september 2016 heb ik de Olmense Zoo nogmaals sterk aangemaand om na te denken over hun beleid. Op 4 april 2017 vond nog een onderhoud plaats op mijn kabinet, waarbij duidelijk werd aangegeven dat een zeer grondige wijziging van de aanpak noodzakelijk was. Zelfs deze opeenstapeling van kansen en verwittigingen heeft geen zoden aan de dijk gezet, met nieuwe processen verbaal tot gevolg, zodat een intrekking van de erkenning de enige optie was.
5. a) Overeenkomstig artikel 2, § 5, van het koninklijk besluit van 10 augustus 1998 betreffende de erkenning van diertuinen, kan ik als minister bevoegd voor dierenwelzijn "op elk moment de erkenning van een diertuin intrekken of schorsen indien die niet langer voldoet aan de in de wet en haar uitvoeringsbesluiten vastgestelde voorwaarden".
- b) Uiteraard zal ik een dergelijke ingrijpende beslissing nooit nemen zonder de correcte procedure te volgen. De dienst Dierenwelzijn heeft mij bij afschrift van het proces verbaal van 7 december 2015 zijn advies tot intrekking bezorgd. Bij brieven van 29 februari 2016 en 8 september 2016 heb ik de Olmense Zoo de gelegenheid gegeven alsnog orde op zaken te stellen, en op 4 april 2017 werd tijdens een onderhoud nogmaals duidelijk gemaakt dat de situatie zeer ernstig was. Naar aanleiding van de processen verbaal van 5 januari 2017, 18 mei 2017 en 4 oktober 2017 bracht de dienst Dierenwelzijn mij er telkens van op de hoogte dat de problemen bleven bestaan. Op 10 oktober 2017 ben ik dan overgegaan tot intrekking van de erkenning.
- c) Wanneer overtredingen worden vastgesteld, is het niet aan mij als minister om een plan van aanpak op te stellen om die problemen op te lossen – dat is de verantwoordelijkheid van de overtreder. Naar aanleiding van elk van de opeenvolgende pv's heeft de Olmense Zoo de kans gekregen om zelf een plan van aanpak voor te stellen. Eens de beslissing tot intrekking is genomen, kan de diertuin enkel terug opengaan nadat een nieuwe erkenning is verkregen, na het doorlopen van de normale erkenningsprocedure. Natuurlijk kan een erkenning enkel afgeleverd worden als aan alle erkenningsvoorwaarden is voldaan. Voor wat de dieren betreft, die blijven in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van hun eigenaar, ook wanneer de erkenning van de diertuin wordt ingetrokken. Natuurlijk zal de dienst helpen bij het eventueel plaatsen van dieren door de uitbater als die daarom vraagt. Indien nodig kan de dienst Dierenwelzijn ook overgaan tot inbeslagname van de dieren en het zoeken van een nieuwe bestemming. Naar aanleiding van de intrekking van de erkenning van de Olmense Zoo werden verschillende contacten gelegd voor een eventuele plaatsing van dieren indien dit nodig zou blijken.
6. a-b) De Vlaamse Diertuinencommissie werd op 10 oktober 2017 aangeduid als coördinator voor het eventueel plaatsen van dieren indien de Olmense Zoo hierom zou vragen of indien de dienst Dierenwelzijn zou moeten overgaan tot

inbeslagname. De leden van de Vlaamse Dierentuinencommissie hebben samen immers een zeer uitgebreid netwerk, in binnen- en buitenland, waardoor zij ideaal geplaatst zijn om een eventuele plaatsing van de dieren te coördineren.

c-d) De Olmense Zoo heeft niet gevraagd om bijstand bij het plaatsen van dieren. Ook is inbeslagname niet nodig geweest. Er is dan ook geen contact geweest tussen de Vlaamse Dierentuinencommissie en de Olmense Zoo en er heeft ook geen plaatsbezoek plaatsgevonden.

7. De contractdierenarts heeft geen problemen gemeld.
8. Na de intrekking van de erkenning zijn er verschillende contacten per telefoon en per mail geweest tussen de dienst Dierenwelzijn en de Olmense Zoo met het oog op het oplossen van de problematiek. Op 26 oktober 2017 voerde de dienst in dit kader een controle ter plaatse uit.
9. De antwoordtermijn waarnaar u verwijst, had enkel betrekking op de vaststellingen geacteerd in het proces verbaal van 4 oktober 2017. Zoals hierboven reeds aangegeven, was de intrekking van de erkenning gebaseerd op een lange voorgeschiedenis van vaststellingen, kansen tot aanpassing, waarschuwingen en nieuwe kansen. De rechten van de betrokkene waren dan ook weldegelijk gegarandeerd.
10. Ik verwijs naar het verslag van de vergadering van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn van woensdag 6 december 2017.